

KUHMON KAUPUNGIN LAUSUNTO

Kuhmon kaupunginhallitus kiittää mahdollisuudesta lausua Ekokympin kiertotalousohjelman luonnoksesta vuosille 2026–2030. Kaupunginhallitus pitää ohjelmaa kokonaisuudessaan hyvin valmisteltuna, johdonmukaisena ja kuntien tarpeisiin soveltuvana. Ohjelman tavoitteet tukevat sekä valtakunnallisia että alueellisia il-masto-, ympäristö- ja resurssiviisautavoitteita. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan ohjelma muodostaa realistisen ja toteuttamiskelpoisen kokonaisuuden, joka ohjaa jätehuollon ja kiertotalouden kehittämistä Ekokympin alueella tulevana vuosina.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että ohjelman visiossa korostuva tavoite nousta valtakunnallisesti johtavaksi kiertotalousalueeksi heijastaa yhteistä tahtotilaa ja luo vahvan strategisen perustan alueelliselle kehittämistyölle. Kaupunki pitää ohjelman pitkän aikavälin tavoitteita kannatettavina ja oikeasuuntaisina.

Kainuun Yrittäjien lausunnossa tuotu yrityslähtöisen kiertotalouden näkökulma on kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan tärkeä ja ohjelmaa voidaan edelleen vahvistaa tuomalla esiin, että kiertotalous on myös elinvoima- ja elinkeinopolitiikkaa. Kaupunginhallitus pitää perusteltuna korostaa, että yritykset ovat keskeisiä kiertotalouden asiantuntijoita ja käytännön toteuttajia, ja että heidän rooliaan tulisi hyödyntää ohjelman jatkokehittämisessä, seurannassa sekä konkreettisten ratkaisujen suunnittelussa.

Ohjelman esittämä vastuunjako Ekokympin, kuntien ja tuottajayhteisöjen välillä on kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan selkeä ja lainsäädännön mukainen. Kainuun Yrittäjien esiin nostama tarve selkeyttää rooleja erityisesti yhdyskuntajätteen sekä yritys- ja teollisuusjätteiden välillä on aiheellinen. Selkeä rajaus kuntien lakisääteisten tehtävien, kuntayhtymän operatiivisen jätehuollon ja markkinaehtoisen kiertotaloustoiminnan välillä tukee kilpailuneutraalisuutta ja vahvistaa luottamusta julkisen ja yksityisen sektorin välillä.

Kuhmon kaupunki korostaa yrittäjien roolia kiertotalousohjelmassa. Yrittäjien näkemykset tulee huomioida ohjelmassa seuraavalla tavalla:

- ohjelmaan kirjataan selkeä roolijako kunnan/kuntayhtymän ja yritysten välillä
- kiertotalous tunnustetaan osaksi elinvoima- ja elinkeinopolitiikkaa
- yrittäjien asiantuntijarooli tunnustetaan
- luodaan kevyt rakenne yritysten osallistumiselle ohjelman jatkokehittämiseen ja seurantaan.

Ennen ohjelman lopullista hyväksymistä Ekokympin tulee selvittää, aiheuttaako ohjelma lisäkustannuksia kainuulaisille kotitalouksille ja yrityksille.

Jätteen synnyn ehkäisyn ja uudelleenkäytön edistämisen linjaukset ovat kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan hyvin perusteltuja. Purkumateriaalien paikallinen hyödyntäminen sekä kiertotalouskriteerien huomioiminen kunnan hankinnoissa edistävät sekä taloudellista kestävyyttä että luonnonvarojen viisaampaa käyttöä.

Syntypaikkalajittelun ja kierrätysasteen vahvistaminen on kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan keskeinen osa ohjelmaa. Kaupunki pitää tärkeänä, että lajittelukäytännöt ovat kaikkialla yhdenmukaiset ja että teknologisia ratkaisuja, kuten älyastioita ja sensortechniikkaa, pilotoidaan myös harvaan asutuissa kunnissa. Lajittelututkimusten tulosten esittäminen kunnittain auttaa tunnistamaan kohdennetut kehittämistarpeet ja seuraamaan lajittelun ja kierrätyksen kehittymistä.

Jätehuollon kehittämisessä kaupunginhallitus korostaa palveluiden saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta. Alueen pitkät välimatkat ja harva asutus edellyttävät, että palveluverkon kehittäminen huomioi Kuhmon erityispiirteet. Aukioloaikojen laajentaminen ja automaation lisääminen tukevat palvelujen käytettävyyttä ja joustavuutta, mikä on tärkeää sekä vakituksille asukkaille että vapaa-ajan asukkaille.

Viestinnän ja ympäristökasvatuksen osalta kaupunginhallitus pitää erittäin tärkeänä, että tietoa tarjotaan selkeästi, kohdennetusti ja eri kanavia hyödyntäen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää ikääntyneisiin kuntalaisiin, nuoriin ja vapaa-ajan asukkaisiin. Päätöksentekijöille suunnatun viestinnän tulee olla säännöllistä, jotta kiertotalouden näkökulma huomioidaan johdonmukaisesti kunnan päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa.

Kaupunginhallitus pitää ohjelmassa esitettyä vuosittaista seuranta- ja raportointia keskeisenä osana ohjelman läpinäkyvyyttä ja toteuttamiskelpoisuutta. Raportoinnin tulee olla selkeää, kunnittain vertailukelpoista ja toimenpiteitä ohjaavaa. Päivitysten tulee tapahtua joustavasti lainsäädännön, teknologian ja palvelutarpeiden muuttuessa.

Tätä ja vastaavia kokonaisuuksia edistettäessä on huomioitava myös alueen yritykset ja vaikutus niiden toimintakenttään. Hankkeen aikana on arvioitava myös yritysvaikutuksia. Kaikkiaan yritysyritysteistyö tuo lisäarvoa kiertotalousohjelmaan tulevaisuudessa, sillä teollisella puolella materiaalivirrat ja jätteiden hyödyntämispotentiaali on suuri. Ohjelmassa tulee korostaa enemmän, kuinka avointa markkinavuoropuhelua ja yhteistyötä tehdään paikallisten yrittäjien kanssa.

Kuhmon kaupunginhallitus katsoo, että Ekokympin kiertotalousohjelma on sisällöllisesti kattava, toteuttamiskelpoinen ja alueen tarpeita palveleva. Kaupunki puoltaa ohjelman hyväksymistä edellä mainituilla huomioilla ja sitoutuu osaltaan edistämään sen tavoitteita yhteistyössä Ekokympin ja muiden kuntien kanssa.